

STORTINGET

Representantforslag 19 S

(2023–2024)

fra stortingsrepresentantene Bård Ludvig Thorheim, Mathilde Tybring-Gjedde, Ove Trellevik, Liv Kari Eskeland, Aleksander Stokkebø, Erlend Svardal Bøe og Nikolai Astrup

Dokument 8:19 S (2023–2024)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Ludvig Thorheim, Mathilde Tybring-Gjedde, Ove Trellevik, Liv Kari Eskeland, Aleksander Stokkebø, Erlend Svardal Bøe og Nikolai Astrup om mer ambisiøs havvindpolitikk

Til Stortinget

Bakgrunn

Norge trenger mer fornybar kraftproduksjon i årene fremover for å videreutvikle fastlandsindustrien og nå klimamålene. Norge har blant Europas beste havvindressurser, og dette vil spille en viktig rolle i den økte kraftproduksjonen fremover. For å nå målsettingene kreves en mer ambisiøs havvindpolitikk med raskere og jevnlig tildeling av areal langs store deler av norskekysten.

Satsingen på havvind er i gang, men det går for sakte. Den 31. mars 2023 la regjeringen fram Prop. 93 S (2022–2023) Fullmakt til å inngå ein tosidig differansekontrakt for støtte til fornybar energiproduksjon til havs fra første fase av Sørlege Nordsjø II. Under Energi- og miljøkomiteens behandling fremgikk det at regjeringen la opp til et tidsforløp der kraftproduksjonen fra Sørlege Nordsjø II først vil være en realitet nærmere midten av 2030-tallet. Også ved fremleggelsen av utkastet til differansekontrakt for havvind den 20. september 2023 fremkommer det at regjeringens foreslåtte prosess ikke vil resultere i at havvind står klart før etter 2030. Forslagsstillerne mener man burde tilstrebe å få til dette før 2030.

Den 14. september 2023 ble Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gitt i oppdrag å starte strategisk konsekvensutredning av tre havvindområder som kan være aktuelle for åpning og utlysning i 2025. Det innebærer at for utlysningrundens i 2025 kan de allerede åpne områdene Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord bli utvidet med feltene Sørvest F og Vestavind F, i tillegg til at Vestavind B kommer med. Forslagsstillerne stiller seg støttende til dette, men etterlyser at regjeringen i tillegg utreder havvind nord for Stad allerede i fase to med mulig utlysning i 2025.

En mer ambisiøs havvindpolitikk

Regjeringen Solberg ga støtte til Hywind Tampen, verdens største flytende havvindpark, som høsten 2023 settes i drift. Det ble også satt av to områder, Sørlege Nordsjø II og Utsira Nord, med samlet utbyggingsramme på 4 500 MW. Regjeringen har siden besluttet å dele opp Sørlege Nordsjø II i to faser. I lys av energikrisen mener forslagsstillerne man burde vurdere å utlyse hele arealet på Sørlege Nordsjø II allerede i første runde. Med en større utlysning alt nå burde man også vurdere å utvide til hybridkabel, og innrette denne slik at mer av strømmen går til Norge og bidrar til lavere strømpriser.

Videre ønsker forslagsstillerne å ha forutsigbar tildeling av nytt areal for havvind. Forslagsstillerne mener derfor det fra 2025 bør tildeles minst 3 000 MW hvert år. Dette vil legge til rette for at utviklere og leverandørkjeden har tilstrekkelig forutsigbarhet til å gjøre nødvendige investeringer i kapasitet og infrastruktur på land.

Havvind nord for Stad

NVE har tidligere identifisert aktuelle områder for havvindutbygging langs hele norskekysten. For utlys-

ningsrunden i 2025 kom imidlertid ingen av de identifiserte områdene nord for Stad med. Feltet Vestavind A og feltene i Nordvest og Nordavind, ligger alle i værssystemer som er ulike det som er i Nordsjøen, hvor mes-teparten av europeisk havvind vil bli bygget ut. Tidlig utbygging av områder nord for Stad vil kunne gi kraft som er etterspurt når det ikke er vind i Nordsjøen og omvendt, og dermed virke stabiliserende og gunstig på det norske og europeiske kraftsystemet.

De fleste regioner av landet har store planer for ny kraftkrevende industri, samtidig som tilgangen på kraft er knapp og veksthemmende. En tidligere utbygging av havvind sør i landet kan gi en konkurranseulempe for industri og prisregioner lengre nord i landet. Derfor bør områder i nord komme med i utlysningrunden i 2025, i tillegg til de områdene i sør som regjeringen har pekt på.

Området utenfor Hammerfest og Nordvest A har blitt vurdert for havvind helt fra starten av. Det er gjort et omfattende utredningsarbeid knyttet til disse områdene både av industriaktører, NVE og Statnett.

For legitimiteten knyttet til utvikling av havvind er det viktig at fiskeri- og miljøinteresser blir hensyntatt. For området utenfor Helgelandskysten (Nordvest A) har det vært dialog med fiskeriinteresser siden 2019. Regjeringen Solberg etablerte en formell dialog med fiskerierne om utbygging av havvind, noe som har blitt videreført av dagens regjering.

I en forstudie om leveransemodell for flytende havvind for leverandører på Helgeland trekkes det frem at «Av områder egnet for flytende havvind er det Helgelandskysten som har færrest negative konsekvenser, ifølge NVEs Strategiske konsekvensutredning (2012)».¹

Området Nordvest A utenfor Helgelandskysten er lagt utenfor fiskebankene og vandreområder for fisk, etter å ha lyttet til fiskeriinteressene. Feltet er teknisk vel-egnet, det er kommersiell interesse for utbygging, og lokale leverandørkjeder står klare til å gjøre jobben. Statnett har utpekt Helgeland som et naturlig tilknytningspunkt for havvind.

Havvind for petroleumsinstallasjoner

Forslagsstillernes ambisjon er at norsk sokkel skal videreutvikles som energiressurs for Norge og Europa, innenfor rammen av klimamålene. For å kunne videreutvikle olje- og gassaktiviteten må produksjonen skje med så lave utslipp som mulig. Elektrifisering vil være et viktig tiltak for å oppnå dette, men behovet for kraft fra land må minimeres i lys av kraftbalansen i Norge. Havvind kan være en viktig del av løsningen for å oppnå dette. Stortinget vedtok under behandlingen av revidert nasjonalbudsjett for 2023 at regjeringen i revidert

nasjonalbudsjett for 2024 skal legge frem tiltak for å elektrifisere offshore-installasjoner ved hjelp av havvind for å kutte klimagassutslipp. (Vedtak 914 (2022–2023), jf. Innst. 490 S (2022–2023)).

Utenfor Hammerfest, blant annet knyttet til Goliatfeltet, er det kommersielle aktører som viser interesse for å bygge ut havvind innen kort tid, dersom de får alle nødvendige avklaringer fra myndighetene.

Nordsjønett for havvind

Mer robust nettinfrastruktur er en forutsetning for å håndtere økt og variabel kraftproduksjon, grønn verdiskapning, reduserte utslipp og mer stabile strømpriser.

Forslagsstillerne mener det er viktig å utforme en helhetlig nettløsning til havs. I et svar fra olje- og energiminister Terje Aasland til Stortinget fremgår det at Statnett er bedt om å starte en utredning av eventuelle hybride nettløsninger fra produksjon i Sørvest F, men ikke en helhetlig plan for et nordsjønett.²

Høyre mener et nordsjønett bør sikre langsiktig lønnsomhet i utbyggingen av norsk havvind, sett i sammenheng med forventet kraftbehov på land og elektrifisering av store punktutslipp som ledd i å nå klimamålene. Høyre mener det er naturlig at Statnett leder dette arbeidet, og bør gis de avklaringer som kreves for å lage en helhetlig plan for nordsjønett hvor ovennevnte hensyn tas i betraktning.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen effektivisere konsesjonsprosessen for havvind, blant annet ved å vurdere om konsesjonssøknad og detaljert plan kan behandles parallelt, og ved å sette frister for saksbehandlingen i departementet.
2. Stortinget ber regjeringen legge opp til en forutsigbar tildeling av nytt areal for havvind på minst 3 GW årlig fra 2025.
3. Stortinget ber regjeringen gi NVE i oppdrag å inkludere flere områder for konsekvensutredning med mulig utlysning i 2025, hvorav minst ett av feltene ligger nord for Stad.
4. Stortinget ber regjeringen inkludere Nordvest A for konsekvensutredning med mulig utlysning i 2025.
5. Stortinget ber regjeringen lage en helhetlig plan for hvordan et fremtidig strømmnett til havs bør utvikles. Planen må se fremtidig havvindutbygging, forven-

1. Forstudie: Leveransemodell for flytende havvind for leverandører fra Helgeland. Sluttrapport. Olje- og gassklynge Helgeland.

2. Svar fra olje- og energiminister Terje Aasland 10. oktober 2023, på skriftlig spørsmål fra Bård Ludvig Thorheim.

tet fremtidig kraftbehov, Statnetts nettutviklingsplan på land og elektrifisering av store punktutslipp i sammenheng.

6. Stortinget ber regjeringen sørge for at Statnett har et tydelig oppdrag om å utarbeide en helhetlig plan

for utbygging av et nordsjønett for havvind, herunder mandat til å jobbe med andre land i Nordsjøregionen for å se fremtidig havvindutbygging og nettutvikling i sammenheng.

12. oktober 2023

Bård Ludvig Thorheim

Mathilde Tybring-Gjedde

Ove Trellevik

Liv Kari Eskeland

Aleksander Stokkebo

Erlend Svardal Bøe

Nikolai Astrup

